

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-10-30

Vår referens

Olof Martinsson

Stadsantikvarie

olof.martinsson@malmo.se

Samråd för Översiktsplan för Jägersro (Öp 2040) Svar senast 20 november

KN-2024-4506

Sammanfattning

Stadsbyggnadskontoret har överlämnat förslag till översiktsplan för Jägersro (Öp 2040) för kännedom och synpunkter.

Översiktsplanen har som syfte att vara ett stöd för beslut kring utvecklingen av Jägersro på lång sikt. Planen är ett strategiskt dokument som ska inspirera offentliga och privata aktörer så att Jägersro blir en långsiktigt hållbar och klimatpositiv stadsdel.

Översiktsplanen ger förutsättningar för att en ny identitet ska växa fram för Jägersro genom att beskriva stadsbyggnadsidé, planeringsprinciper, grönstruktur och andra strukturbärande element. Planen visar hur stadsdelen kopplas samman med omgivningen. Därtill möjliggörs en variation av bostadstyper, tillskott av arbetsplatser samt kultur- och fritidsverksamhet. Planens utgångspunkt är att barnens perspektiv ska genomsyra planeringen och utformningen av Jägersro. I denna samrådshandling presenteras övergripande inriktningar för utvecklingen av planområdet. Inför granskningsskedet kommer planförslaget att fördjupas och färdigställas utifrån kompletterande utredningar och inkomna synpunkter under samrådet.

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

1. Kulturnämnden godkänner yttrandet och översänder det till stadsbyggnadsnämnden.

Beslutsunderlag

- E-post Samråd för Översiktsplan för Jägersro (Öp 2040)
- Öp 2040 Jägersro Följebrev samrådshandlingar

- Öp 2040 Översiktsplan Jägersro samråd
- Öp 2040 Hållbarhetsbedömning samråd
- SBN 2024-05-28 §142a reservation (SD)
- SBN 2024-05-28 §142b särskilt yttrande (V)
- SBN 2022-06-21 §215a reservation (MP)
- SBN 2022-06-21 §215b särskilt yttrande (C)
- SBN 2022-06-21 §215c särskilt yttrande (V)
- G-Tjänsteskrivelse - Samråd för Översiktsplan för Jägersro (Öp 2040)

Beslutsplanering

Kulturförvaltningens Ärendebereidning 2024-10-21

Kulturnämndens Ordförandeberedning 2024-11-05

Kulturnämndens arbetsutskott 2024-11-12

Kulturnämnden 2024-11-28

Beslutet skickas till

[Här skriver du vem beslutet ska skickas till efter att protokollet är justerat, ange funktion eller organisation. Uppgifterna överförs till protokoll och protokollsutdrag. I fliken expediera till, på ärendekortet, anger du fullständiga uppgifter som exempelvis e-postadress, som en information till nämndsekreteraren. Om beslutet inte ska expedieras, kan denna text och rubrik tas bort.]

Ärendet

Stadsbyggnadskontoret har överlämnat förslag till översiktsplan för Jägersro (Öp 2040) för kännedom och synpunkter.

Översiktsplanen har som syfte att vara ett stöd för beslut kring utvecklingen av Jägersro på lång sikt. Planen är ett strategiskt dokument som ska inspirera offentliga och privata aktörer så att Jägersro blir en långsiktigt hållbar och klimatpositiv stadsdel.

Översiktsplanen ger förutsättningar för att en ny identitet ska växa fram för Jägersro genom att beskriva stadsbyggnadsidé, planeringsprinciper, grönstruktur och andra strukturbärande element. Planen visar hur stadsdelen kopplas samman med omgivningen. Därtill möjliggörs en variation av bostadstyper, tillskott av arbetsplatser samt kultur- och fritidsverksamhet. Planens utgångspunkt är att barnens perspektiv ska genomsyra planeringen och utformningen av Jägersro. I denna samrådshandling presenteras övergripande inriktningar för utvecklingen av planområdet. Inför granskningsskedet kommer planförslaget att fördjupas och färdigställas utifrån kompletterande utredningar och inkomna synpunkter under samrådet.

Kulturnämnden anser att det är positivt att den fördjupade översiktsplanen för Jägersro tar ett brett och generellt grepp kring utvecklingen av en ny stadsdel och därigenom har ett utforskande angreppssätt som förhoppningsvis är både hållbart och flexibelt över tid. Vidare anser kulturnämnden att det är mycket positivt att kulturen och kulturmiljön

beskrivs som viktiga beståndsdelar i såväl utvecklingen av området som i den färdigbyggda stadsdelen.

Kulturnämnden anser dock att översiktsplanen för Jägersro behöver redogöra för hur konst, kultur och kulturmiljö ska involveras i den kommande stadsdelen på en mer detaljerad nivå än vad som anges i samrådshandlingen. I det fortsatta planarbetet är det viktigt att tydliggöra bland annat hur 1%-regeln om offentlig konst ska efterlevas, hur man ska tillvarata kulturmiljön som en resurs samt hur samlokalisering av kommunala kulturverksamheter kan ske.

Kulturens roll i stadsutvecklingen

Attraktiva, trygga och socialt hållbara boendemiljöer skapas genom att blanda bostäder och arbetsplatser, kommersiella verksamheter, kultur och offentlig service. För att uppnå detta i en allt tätare stad behöver kulturen ges plats i stadsplaneringen, i så tidiga skeden som möjligt. Offentlig konst, platsens historiska dimensioner, möjligheter till såväl utövande som mottagande av kultur m.m. behöver diskuteras och ges utrymme samt göra skillnad i det som staden planerar.

I Malmö stads översiktsplan beskrivs kulturen som kittet som håller samman samhället och vikten av att planera miljöer som stödjer människors möten och interaktion. Strategierna i översiktsplanen belyser vikten av att implementera kulturen och ska vara vägledande för stadens planeringsprocesser. De nationella målen för arkitektur, form och design belyser vikten av att samhällsplaneringen ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer. Målen bör vara vägledande för det fortsatta planeringsarbetet.

Stadsplaneringen behöver skapa förutsättningar för en kulturdriven stadsutveckling. Ett sätt är att tidigt integrera kulturen i stadsplaneringen. Det stärker kulturens plats i levande stadsmiljöer och skapar nya möjligheter för tillväxt och samarbeten, samtidigt som vi gör staden mer attraktiv och säkerställer Malmöbornas tillgång till kultur.

Konst och kultur i planarbetet

Kulturnämnden anser att det fortsatta planarbetet bör ta ett tydligare grepp kring hur konst och kultur kan skapa kvaliteter i den nya stadsdelen. Till exempel kan kopplingar till platsens historia undersökas genom konstnärliga processer och hjälpa till att tolka och förstå platsens utveckling över tid. Planprogrammet behöver även redogöra för hur "1%-regeln" om offentlig konst kan inarbetas i översiktsplanen för att skapa förutsättningar för ny offentlig konst i Jägersro.

I syfte att ta reda på områdets kulturella identitet, kartlägga befintliga kulturaktörer samt få kunskap om områdets kulturella potential och behov anser kulturnämnden att en kulturlivsanalys ska göras. Denna kan sedan ligga till grund för ställningstaganden om kultur i det fortsatta plan- och utvecklingsarbetet.

Kulturnämnden tycker det är positivt med ambitionerna att utveckla platsen över tid genom så kallad mellan användning. Här behöver resonemangen tydliggöras om vilken

typ av aktörer som ska verka på platsen under en utvecklingsperiod samt vad själva mellanvändningen kan förväntas få för effekter på utvecklingen av området.

Kulturförvaltningens verksamheter har lång erfarenhet och tradition av att samverka med civilsamhället och andra verksamheter i staden på olika sätt. Därför är det naturligt att även i stadsutvecklingsarbetet undersöka potentiell samlokalisering av lokaler med andra verksamheter i samband med nyetableringar och omlokaliseringar. Förutom synergieffekterna av samlokalisering ger det ökade förutsättningar för resurseffektivt lokalnyttjande. Det fortsatta planarbetet behöver utreda möjligheten till samlokalisering av kommunala kulturverksamheter (exempelvis bibliotek, kulturskola och allaktivitetshus) med andra verksamheter.

Kulturmiljö

Kulturmiljön är ett allmänt intresse och en resurs som bidrar till både attraktivitet och identitet i staden. Kulturmiljön skapar förankring och tillför en historisk dimension som är viktig för en hållbar utveckling av staden. Särskilt i utvecklingsområden där nya stadsmiljöer ska växa fram och där kulturmiljön kan bidra till att skapa en förankring till platsen, men också i mer vardagliga och välkända miljöer. Kulturmiljön är därtill en viktig resurs för Malmö som besöksmål.

Att ha kulturmiljön som utgångspunkt i den fortsatta utvecklingen av Jägersro kan tillföra många vinster och kvaliteter till staden. Kulturnämnden är mycket positiv till att platsens historia används för att skapa kvaliteter när staden utvecklas. Analysen av vilka historiska strukturer som finns inom planområdet och hur de kan införlivas i den nya bebyggelsen och därigenom skapa kvaliteter och spännande berättelser behöver dock utvecklas. Exempelvis kan kopplingen mellan föreslagen utformning av ny bebyggelse och den historiska verksamheten på platsen stärkas och göras mer tydlig.

I takt med att synen på stadsutveckling, hållbarhet, kulturmiljö m.m. utvecklas, kan det vara aktuellt att ta fram principer för hanteringen och utvecklingen av de befintliga byggnaderna på Jägersro. Kulturnämnden anser att översiktsplanen bör tydliggöra att samtliga befintliga byggnader och anläggningar med koppling till Jägersro, i olika grad, har värden både utifrån ett kulturmiljöperspektiv och ett hållbarhetsperspektiv. Därigenom är de en resurs för utvecklingen av området på såväl kort som lång sikt. För att undvika att hamna i situationer där utvecklingen av befintliga byggnader diskuteras i termer av att antingen bevara eller riva, bör översiktsplanen redogöra för principer eller modeller för hur den befintliga bebyggelsen kan hanteras mer dynamiskt i utvecklingen av området.

Ansvariga

Per-Ola Ormes Enhetschef

Tarek Borg Avdelningschef

Annika Cedhagen Kulturdirektör